

ICONET Notícies 07/04/2008

El president de la Generalitat inaugura les obres de remodelació de l'Hospital Duran i Reynals

El president de la Generalitat, José Montilla, va inaugurar aquest dilluns les obres de remodelació de l'Hospital Duran i Reynals, seu de l'ICO l'Hospitalet.

Montilla va estar acompanyat per la consellera de Salut, Marina Geli; l'alcalde de l'Hospitalet de Llobregat, Celestino Corbacho; pel rector de la Universitat de Barcelona, Màrius Rubiralta, i pel president i conseller delegat de l'ICO, Ramon López, entre d'altres personalitats.

La comitiva va visitar els nous laboratoris d'epigenètica, el Servei d'Oncologia Radioteràpica, la nova entrada, els exteriors i el nou aparcament públic. A continuació es va celebrar una reunió amb els professionals de l'ICO per conèixer la realitat assistencial. En acabat, a la sala d'actes es va fer l'acte inaugural de les obres de remodelació, en el qual hi van intervenir Marina Geli, Celestino Corbacho i el president Montilla.

Visita inaugural Hospital Duran i Reynals

07.04.2008

Una mica d'història...

La idea de crear un centre dedicat a l'oncologia a Catalunya es remunta als anys trenta, quan el Govern de la Generalitat va encarregar a l'investigador Francesc Duran i Reynals la creació d'un hospital monogràfic sobre el càncer. L'esclat de la Guerra Civil l'any 1936, però, va impedir que el projecte tirés endavant.

Francesc Duran i Reynals (Barcelona 1899 – New Haven, Estats Units, 1958) va treballar a l'Institut Pasteur de París i als Estats Units, on va fer recerca sobre càncer a l'Institut Rockefeller de Nova York i a la Universitat de Yale.

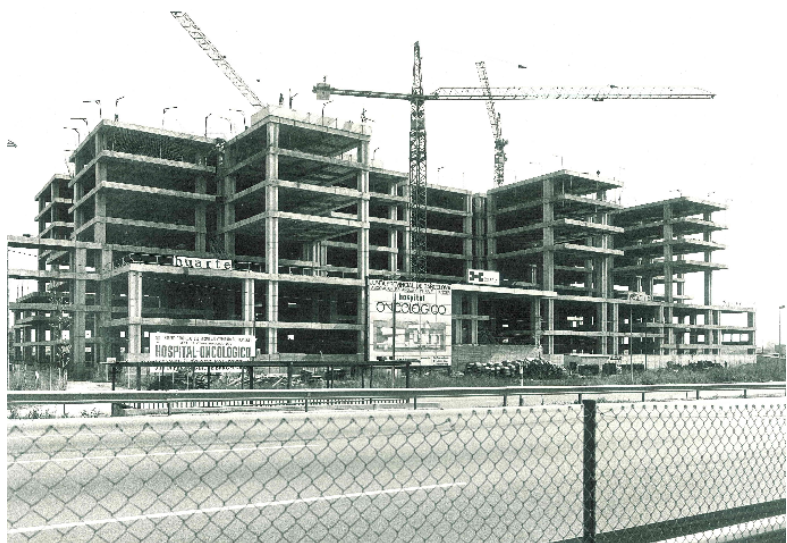
Va defensar una visió revolucionària sobre el càncer, i va ser el primer científic en establir que hi havia una relació entre els virus i alguns tipus de tumors, en una època amb importants limitacions tècniques en què els virus eren partícules pràcticament desconegudes. Des de llavors s'han identificat desenes de virus que indueixen tumors en animals i en humans, com el del papil·loma humà, responsable del càncer de cèrvix, o el de l'hepatitis, implicat en el càncer de fetge.

L'Hospital Oncològic. A finals dels anys seixanta i principis del setanta, l'Associació Espanyola Contra el Càncer (AECC) va començar a recaptar fons per a la construcció d'un hospital dedicat monogràficament a l'atenció dels malalts de càncer a la província de Barcelona. Les obres del centre, conegut aleshores com a Hospital Oncològic, van començar l'any 1975 al costat de l'autovia de Castelldefels, enfront de l'Hospital de Bellvitge.

El projecte, però, va topiar amb importants dificultats, especialment per la manca de recursos econòmics i pels canvis que es donaven en l'abordatge de les malalties oncològiques. Així l'Hospital Oncològic no va arribar a entrar mai en funcionament.

L'Hospital Duran i Reynals. Després d'uns anys abandonat, el 1987 l'Associació Espanyola Contra el Càncer va cedir el centre a la Generalitat de

Catalunya, que el va adscriure a la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge. A partir d'aquí es comença a ocupar l'edifici, principalment amb els equips d'atenció oncohematològica de l'Hospital de Bellvitge.

L'Institut Català d'Oncologia. Primer s'hi van traslladar els serveis de Braquiteràpia i Oncologia Radioteràpica i posteriorment Hematologia Clínica, Oncologia Mèdica i Cures Pal·liatives, i progressivament s'obren els nous serveis d'Epidemiologia i Registre del Càncer, de Prevenció i Control del Càncer, Psicooncologia, Treball Social i Fisioteràpia fins a completar la cartera de serveis actual.

El 1995 es va constituir l'Institut Català d'Oncologia, com a empresa pública del Departament de Salut, amb la missió de reduir l'impacte del càncer a Catalunya mitjançant una organització monogràfica –dedicada exclusivament a les malalties oncològiques– que adoptés un enfocament integral: el nou institut havia d'oferir tots els serveis relacionats amb les diferents fases de la malaltia, des de la prevenció i el diagnòstic fins a les cures pal·liatives passant, lògicament, per tots els tipus de tractament (quimioteràpia, radioteràpia i cirurgia, que es fa en estreta col·laboració i en els quiròfans de l'Hospital de Bellvitge per a la qual cosa es van constituir grups interdisciplinars de professionals dels dos centres).

A més, l'enfocament integral també s'aplicava a l'abordatge del càncer, de manera que, a més de l'activitat assistencial pròpia d'un hospital, l'ICO també desenvolupa programes de prevenció, recerca i formació especialitzada en oncologia.

Des de llavors, l'Hospital Duran i Reynals és el centre assistencial de referència per al tractament del càncer a la Regió Sanitària Costa de Ponent (una població de prop d'1.180.000 persones) i també és referent per a tot Catalunya en algunes teràpies específiques i el tractament de determinats tumors.

L'Hospital Duran i Reynals, avui

L'Hospital Duran i Reynals té prop de 60.000 metres quadrats. A més de l'ICO i de l'Hospital de Bellvitge, altres institucions de l'àmbit sanitari català s'hi han instal·lat els darrers anys i, actualment, tot l'espai interior de l'edifici està ocupat.

1. Institut Català d'Oncologia
2. Fundació Institut Català d'Oncologia
3. Pla Director d'Oncologia
4. Hospital Universitari de Bellvitge
5. Fundació Sociosanitària de Barcelona
6. Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge
7. Institut de Diagnòstic per la Imatge
8. Banc de Sang i Teixits - Banc de Cordó Umbilical
9. ICS-Àrea d'Atenció Primària Costa de Ponent
10. Sistema d'Emergències Mèdiques

Les obres

Per encàrrec del Departament de Salut, l'ICO és l'encarregat de gestionar tot l'edifici i, com a tal, ha estat responsable de dur a terme les obres de millora i d'adequació de l'immoble i el seu entorn a les noves necessitats. El 2007 s'hi han destinat 9,5 milions d'euros a aquests treballs.

Entorn: s'han reordenat, enjardinat i urbanitzat els entorns del centre.

Entrada principal: s'ha obert el nou vestíbul, d'acord amb el projecte original, que dona a la Gran Via de l'Hospitalet.

Rehabilitació i neteja de les façanes

Pàrquing: 100 places noves en un terreny annex cedit per l'Ajuntament d'Hospitalet.

Laboratori d'epigenètica i biologia del càncer de l'ICO, de 1.000 m².

Sala d'actes i aules de formació de l'ICO.

Oficines de direcció i administració de l'ICO.

L'ICO

L'Institut Català d'Oncologia té la seu a l'Hospital Duran i Reynals, però està constituït per 3 centres ubicats a l'Hospitalet, Girona i Badalona, que treballen conjuntament amb hospitals universitaris de l'Institut Català de la Salut (Hospital de Bellvitge, Hospital Dr. Josep Trueta i Hospital Germans Trias i Pujol, respectivament). Així mateix, treballa en xarxa amb 15 hospitals comarcals. Com a resultat, l'ICO és el centre de referència en càncer per prop de 2,5 milions de persones (el 40% de la població adulta de Catalunya, distribuïda en 11 comarques).

La xarxa del centre ICO de l'Hospitalet, ubicat a l'Hospital Duran i Reynals, aplega els hospitals d'Igualada, Martorell, Sant Boi de Llobregat, Sant Pere de Ribes, Viladecans i Vilafranca del Penedès.

Segons el projecte original, l'Hospital Oncològic havia de tenir prop de 500 llits i 900 professionals i estava previst que, amb aquests recursos, es fessin anualment 1.000 tractaments de radioteràpia i 12.000 consultes externes. Els canvis en el tractament del càncer i l'organització hospitalària han modificat significativament aquestes xifres. Segons les dades del 2006, el centre ICO de l'Hospitalet, amb 92 llits d'hospitalització convencional i 600 professionals, va realitzar prop de 2.800 tractaments de radioteràpia i 75.000 consultes externes.

Activitat	TOTAL	L'HOS	GIRONA	BAD
Hospitalització				
Llits	168	92	33	43
Altes	7.419	4.550	1.455	1.414
Estada mitjana	7,88	6,79	7,34	11,95
Índex d'ocupació	95,47	92,16	88,77	143,96
Activitat ambulatoria				
1es visites	18.265	10.123	4.755	3.387
Visites successives	126.981	68.367	27.263	31.351
Coeficient ½	6,95	6,75	5,73	9,29
Programes assistencials				
Hospital de dia	64.691	24.133	15.679	24.879
Radioteràpia	4.315	1.981	984	1.350
Braquiteràpia	661	661	-	-
Radiocirurgia	122	122	-	-
Trasplantaments moll d'os	84	31	-	53

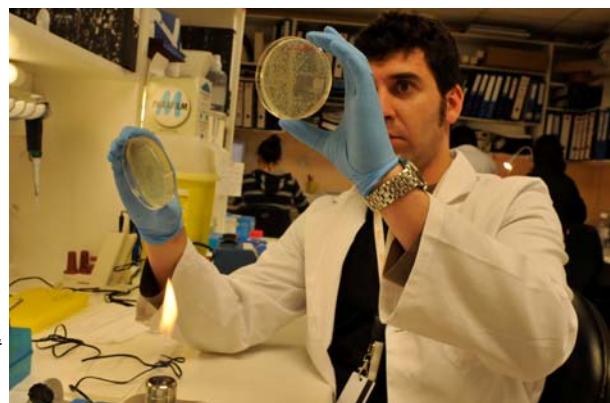
* Dades del 2006

El seu caràcter referent i pioner en l'àmbit de l'oncologia al nostre país ha fet que l'ICO hagi estat reconegut per l'Organització Mundial de la Salut (OMS) en dues ocasions:

- Acull el **Centre OMS-ICO d'Informació sobre virus de papil·loma i càncer de cèrvix.**
- Ha estat designat **Centre Col·laborador de l'OMS en Programes Públics de Cures Pal·liatives.**

El nou laboratori d'epigenètica i biologia del càncer

La recerca desenvolupada a l'ICO es fonamenta en la proximitat física de l'activitat clínica i la investigació a fi de garantir una millor transferència dels coneixements i el desenvolupament de noves pràctiques clíniques. La implantació d'aquest model de recerca ha comportat la

Institut Català d'Oncologia
Departament de Comunicació i Gestió del Coneixement
93 260 72 97
comunicacio@iconcologia.net
www.iconcologia.net

realització d'un gran esforç els darrers anys per potenciar l'activitat investigadora. Ara, amb la posada en marxa del nou laboratori d'epigenètica i biologia del càncer, **l'ICO esdevé l'únic centre sanitari d'Espanya en disposar d'un programa d'epigenètica**. La recerca a l'ICO s'estructura en quatre programes:

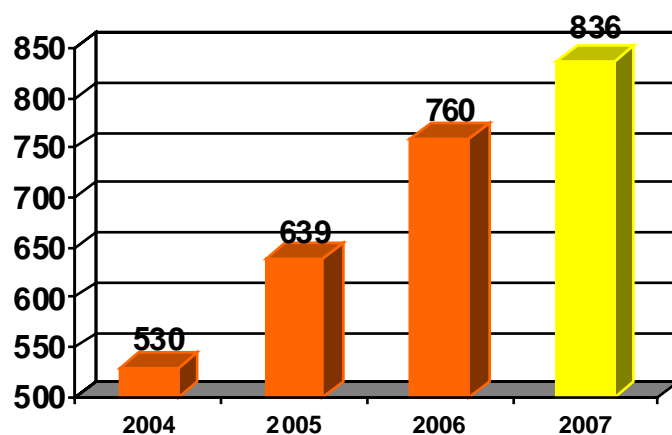
1. **Programa d'epidemiologia i prevenció.**
2. **Programa de recerca translacional.**
3. **Programa de recerca clínica.**
4. **Programa d'epigenètica i biologia del càncer**, que està liderat pel científic Manel Esteller. Aquest programa es va posar en marxa el 2007 a l'Hospital Duran i Reynals, i forma part de l'Institut d'Investigacions Biomèdiques de Bellvitge (IDIBELL), del què forma part l'ICO juntament amb la Universitat de Barcelona, l'Hospital Universitari de Bellvitge, l'Institut de Diagnòstic per la Imatge (IDI), i el Centre de Transfusions i Banc de Teixits. Ara s'inaugura el laboratori que permetrà el desenvolupament d'aquest nou programa de recerca.

Què és l'epigenètica? Aquest àmbit de recerca estudia les alteracions químiques relacionades amb l'aparició de tumors i, per tant, obre noves línies de tractament del càncer mitjançant fàrmacs que actuen sobre aquestes alteracions químiques, el que representa **una aproximació diferent a la quimioteràpia convencional**. El treball de Manel Esteller ha estat decisiu per demostrar que tots els tumors humans tenen en comú una alteració química concreta: la hipermetilació dels gens supressors de tumors.

Recursos. L'ICO destina 2.500m² a tasques relacionades amb la investigació, als quals cal afegir els 1.000m² dels nous laboratoris que acullen el Programa d'epigenètica i biologia del càncer. Quant al personal, disposa d'una plantilla multidisciplinària integrada per prop de 200 persones (30 de les quals són metges que es dediquen parcialment a la recerca), a les quals cal afegir uns 100 professionals més que s'aniran incorporant progressivament al nou programa al llarg de l'any.

Pressupost. L'ICO ha destinat una inversió de 3 milions d'euros a la posada en marxa del nou programa de recerca i a la construcció dels laboratoris. Anualment, dedica a la recerca un pressupost de 6,5 milions d'euros, als quals afegeix a partir d'ara 1,5 milions d'euros més per al funcionament del Programa d'epigenètica i biologia del càncer.

Factor d'impacte de les publicacions científiques de l'ICO

La innovació tecnològica en radioteràpia

L'ICO és referent nacional i internacional en les tres tècniques de l'àmbit de l'oncologia radioteràpica: teleteràpia, braquiteràpia i ràdiocirurgia.

Actualment, disposa de 10 acceleradors lineals (5 d'ells al centre de l'Hospitalet), el que suposa la major concentració de tecnologia oncològica de l'Estat i una de les més grans del sud d'Europa.

Des del maig de 2007 ofereix als seus pacients dues tècniques molt novadores: la radioteràpia d'intensitat modulada i la radioteràpia guiada per la imatge.

Pel que fa a la braquiteràpia, la radioteràpia interna, es fan 650 tractaments l'any: **és el centre que més pacients tracta de l'Estat i el segon d'Europa**

El centre ICO de l'Hospitalet és l'únic centre públic de Catalunya que fa ràdiocirurgia: s'hi fan uns 120 tractaments anuals.

Noves tecnologies en ús	Tumors més freqüents
Braquiteràpia en temps real PDR, HDR	Pròstata
Intensitat modulada en radioteràpia IMRT	Cap i coll
Radioteràpia guiada per la imatge IGRT	Pròstata

Noves tecnologies a punt d'inici	Tumors més freqüents
Radioteràpia sincronitzada amb la respiració	Pulmó
Radioteràpia estereotàxica extracraneal	Pulmó, tumors espinals
PET-TAC en el disseny de volums a tractar/protegir	Pulmó, cap i coll

07 d'abril de 2008